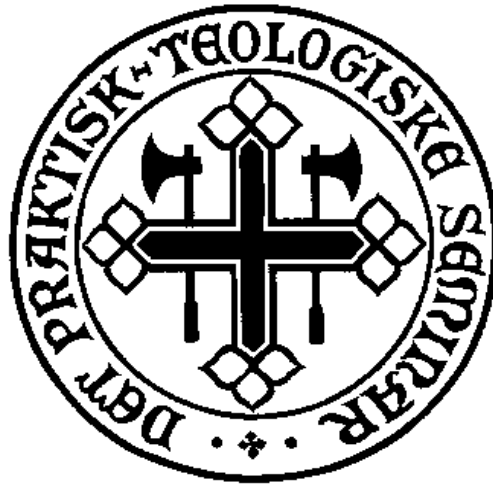

DET PRAKTISK - TEOLOGISKE SEMINAR
UNIVERSITETET I OSLO

ÅRSRAPPORT 2010

DET PRAKTISK-TEOLOGISKE SEMINAR
Godkjent av PTS-styret 21.2.2011

INNHold

1. HOVEDMÅL OG RESULTATMÅL, UTFORDRINGER OG SATSNINGSOMRÅDER.....	3
2. SEMINARETS INTERNE DRIFT OG ORGANISERING	3
2.1. Organisering og drift.	3
2.2. Kompetanse.	5
2.3. Kapasitet.	6
3. SEMINARETS PRAKTISK-TEOLOGISKE UTDANNING OG FAGLIGE VIRKSOMHET	7
3.1. Utdanningstilbud, studenttilgang og gjennomstrømning	7
Utdanningstilbud	7
Studenttilgang.....	8
Gjennomstrømning	8
3.2. Etter og videreutdanning	8
3.3. Praksis	9
3.4. Tverrfaglig samarbeid/profesjonssamarbeid	9
3.5. Diverse annet arbeid	9
4. ANNET	10
4.1. Miljøarbeid	10
4.2. Likestilling.....	10
4.3. Etiske retningslinjer.....	10
4.4. Integrering/inkludering av personer med innvandrerbakgrunn	10
4.5. Sykefravær - IA-avtale	10
4.6. Anskaffelser.....	11
5. ØKONOMI 2010	11
6. STILLINGER	11
7. RISIKO.....	12

INNLEDNING

Årsrapporten for 2010 er bygget opp etter den samme malen som årsplanen for 2010. For 2011 blir plandokumentene i større grad strukturert i henhold til Departementets angivelse av virksomhetens hovedmål. Årsplanen for 2011 varsler altså at seminaret vil foreta en justering av oppsettet for sin rapportering.

1. HOVEDMÅL OG RESULTATMÅL, UTFORDRINGER OG SATSNINGSOMRÅDER

Hovedmål: Det praktisk-teologiske seminar skal gi prestekandidater, prester og andre teoretisk og praktisk utdanning, samt drive forskning og utviklingsarbeid. Seminaret skal gi studentene kunnskap, ferdigheter og holdninger som kreves for å utøve preste-tjeneste i Den norske kirke. Seminaret skal samarbeide om dette med biskopene, andre kirkelige organer, universitetssektoren og andre institusjoner som driver praktisk kirkelig utdanning.

Seminaret kommenterer på dette punktet den generelle profilen på seminarets virksomhet i 2010. Omtalen her vil bli utfyllt og vurdert under de påfølgende avsnittene i årets rapport.

Det nye studieprogrammet i teologi ble iverksatt høsten 2010. Praktikum hadde imidlertid ikke ansvaret for å gjennomføre nye studietilbud høsten 2010, men brukte mye tid på å planlegge det nye fjerdesemesteret som gjennomføres første gang våren 2011. Det nye fjerdesemesteret utgjør en 30-poengs-enhet, hvor seminaret og fakultetet har ansvar for like store deler. Som integrasjonstiltak mellom teoretikum og praktikum kan semesteret oppfattes som en pilot.

Seminaret har som tidligere ført en aktiv videreutdanningspolitikk og gjennomført kurs innenfor sjelesorg, arbeidsveiledning og liturgikk. I tilknytning til den pågående gudstjenestereformen har ansatte ved seminaret på ulike måter deltatt i videreutviklingen av reformen og levert bidrag til den løpende debatten om reformens profil. Seminaret har også ervervet et rikt erfaringsmateriale gjennom øvingsgudstjenester som i sin helhet har vært basert på reformmaterialet. Gjennom den ordinære undervisningen er seminaret en viktig aktør i implementeringen av reformen i presteskapet.

Seminarets satsing på forskning har vært videreført i 2010. Fem ansatte arbeidet videre med sine doktorgradsprosjekter. Tre av disse forventes avsluttet innen utgangen av 2011. I 2011 avsluttes også prosjektet "Sanselighet og transcendent" som har løpt siden våren 2007. I tillegg har seminarets ansatte vært aktive foredragsholdere og artikkelforfattere. Nytt Norsk Kirkeblad utgjør som tidligere ryggraden i seminarets formidlingsvirksomhet.

Kirkeforliket av 10. april 2008 har vært utgangspunkt for samtaler ved PTS og TF om institusjonenes framtidige roller innenfor så vel universitet som kirke. Med forankring i styrevedtak og styringssamtale i Departementet iverksatte PTS i denne forbindelse et utredningsarbeid som hadde til hensikt å bevisstgjøre og reflektere over de konsekvenser som kan komme i forlengelsen av den inngåtte politiske avtalen. Utredningen førte ikke til en samforent forståelse med fakultetet om organisasjonsform for virksomheten som helhet. Etter behandling i begge institusjonenes styre ble utredningen oversendt Departementet. I et møte i Departementet 8. november ble seminaret orientert om Departementets tolkning av forliket, som videre gjenspeiles i høringsnotatet om Kirkeforliket av 1. febr. 2011.

Departementets ønske om at det skal utvikles resultatindikatorer for virksomheten, ble drøftet i møter 12. januar og 8. november. Samtalene førte fram mot en samforent forståelse som blir iverksatt fra 2011.

2. SEMINARETS INTERNE DRIFT OG ORGANISERING

2.1. Organisering og drift.

Mål: Seminaret skal organiseres, styres og drives på en effektiv, åpen og oversiktlig måte og ressurser utnyttes så godt som mulig.

Departementskontakt

Styringssamtalen med Departementet ble avholdt 18. mai 2010. I tillegg har seminaret hatt møter 12. januar og 8. november om bruken av resultatindikatorer og framtidig organisasjonsmodell (8.11). Seminarets syn på de to spørsmålene er nedfelt i saksframlegg som ble oversendt Departementet før møtet i november. Fra seminarets side ble møtet opplevd som konstruktivt. Tildelingsbrevet for 2011 ba om en utfyllende tekst omkring bruk av resultatindikatorer. Denne ble sendt Departementet i januar 2011 og vil danne grunnlag for videre arbeid med saken.

Styrearbeid

Styret har avholdt sine møter 22. februar; 2. juni; 20. september og 29. november. En viktig del av styrets arbeid er behandling av regnskap og budsjett samt planer og rapporter. Styret har i 2010 også diskutert framtidig organisering av seminaret. Arbeidet i styret har også i 2010 vært preget av godt og konstruktivt samarbeid om seminarets samlede virksomhet. Ved flere anledninger har styret drøftet, og kommet med konstruktive innspill til det eksterne rekrutteringsarbeidet ved TF/PTS. Styret har også blitt trukket inn i seminarets håndtering av egnethetsutfordringer gjennom en klagesak. Arbeidet med langsiktig personalplanlegging er meldt som aktuell oppfølgingssak for 2011.

PTS-styret har hatt følgende medlemmer og varamedlemmer i 2010:

<u>Medlemmer:</u>		<u>Varamedlemmer:</u>
Bispemøtet:	Solveig Fiske (nestleder)	Helga Byfuglien
Kirkerådet:	Mari Wirgenes	Øyvind Meling
Kirkerådet:	Ørnulf Elseth	Synnøve Hinnaland Stendal
Ansatt ved Det teologiske fakultet:	Trond Skard Dokka (leder)	Jone Salomonsen
Ansatt ved Det teologiske fakultet:	Aud V. Tønnessen	Hallgeir Elstad
Studenter TF:	Vår 10: Gaute Granlund	Vår 10: Stina F. Thoresen
	Høst 10: Stina F. Thoresen	Høst 10: Katrine Lind-Solstad
Ansatte ved PTS:	Elisabeth T. Johnsen	Merete Thomassen
Studentene ved PTS (uten stemmerett):	Vår 10: Gjermund Gryt	Ingen vara
	Høst 10: Leif-Roald Larssen	Ingen vara
KUN (uten stemmerett):	Stig Lægdene	Bernd Krupka

Stabssamarbeid

Staben ved seminaret har gjennomført stabsmøter ukentlig i undervisningsperiodene. Stabsmøter brukes til løpende planlegging og diskusjon av virksomheten. Det ble også arrangert stabsdager 5. januar, 22. april, 11. juni og 11. november. Revisjon av studieprogrammet og seminarets ansvar for nytt 4. og 9. semester har vært den viktigste saken på disse møtene.

Tradisjonen med faglige lunsjer, hvor stabsmedlemmer har lagt fram mindre faglige arbeider til orientering og drøfting, er videreført. Det har vært avholdt fire slike sammenkomster.

Administrasjon

PTS har en administrasjon som består av to personer; kontorsjef og førstekonsulent. Kontorsjefen har overordnet ansvar for plan-, rapport og økonomiarbeidet i tillegg til å arbeide administrativt med undervisningen.

Førstekonsulenten har ansvar for lønns- og regnskapsarbeidet, post og resepsjonstjenester. Det administrative samarbeidet har vært godt i 2010.

Samarbeid mellom PTS og TF

PTS' og TFs ledelse møtes jevnlig til samtale om saker som angår begge enhetene. Viktigste sak i 2010 har vært diskusjonen omkring PTS' framtidige organisasjonsform. PTS iverksatte i sakens anledning en utredning som ble behandlet i seminarets styre og deretter oversendt Departementet. PTS og TF ble ikke omforent om hvilken modell som var den beste for seminaret og profesjonsstudiet.

Samarbeidsutvalg for utdanning behandler studiesaker som angår både PTS og TF. Hovedfokus ligger på profesjonsutdanningen i teologi, samt samarbeid om videreutdanning og rekruttering. Revisjonen av profesjonsstudiet har vært den sentrale saken for samarbeidsutvalget i 2010.

Samarbeid mellom PTS og KUN

KUN er fortsatt en underenhet av PTS. De to enhetene har i 2010 samarbeidet om framtidig organisasjonsform og anvendelsen av resultatindikatorer for virksomheten. Rektor ved KUN deltok i den avsluttende delen av

styringssamtalen, samt møtet med Departementet i november. Representasjon i hverandres styreverv vurderes i lys av sakene som er til behandling.

Samarbeid med/tjenester levert fra SSØ

Fra og med 1.7.2007 får PTS levert sine lønns- og regnskapstjenester fra SSØ. Samarbeid med personer i SSØ-Tromsø som har PTS som ansvarsområde har vært godt i 2010. PTS administrative stab har vært på fire SSØ-arrangerte kurs eller samlinger i løpet av året.

Samlet vurdering: Seminaret oppfatter sin egen virksomhet som velorganisert og velfungerende. En vurderer ikke for øyeblikket endringer i interne arbeidsrutiner.

2.2. Kompetanse.

Mål: Seminaret skal ha kompetanse blant sine ansatte så fagfeltene i undervisningen blir dekket på en god måte. Forsknings- og utviklingsarbeid skal stimuleres.

Seminaret har ved utgangen av 2010 ansatte med primæransvar for alle de sentrale praktisk-teologiske fagfeltene pastorallære, liturgikk, homiletikk, sjelesorg og religionspedagogikk. Seminaret har også deltidsansatt kirkemusiker og logoped. Kirkerettsundervisningen gis av timelærere. Avsnittet må ses i sammenheng med 2.3 og 6. Her gis en oversikt over de ansattes forsknings- og formidlingsvirksomhet.

Faglig arbeid for den enkelte i 2010

Sivert Angel. Artikkelen "Den tyske likprekenens eksempler" ble publisert i Tidsskrift for kulturforskning nr 2 2010. Arbeidet med avhandlingen "The religious pedagogic of Lucas Osiander 1534 - 1604" kom et godt stykke videre i løpet av året 2010, men ble ikke fullført. I august deltok Angel på Societas Homileticas' internasjonale homiletikk-konferanse ved Yale Divinity School i New Haven, og i november på forskerseminar i Meissen, Tyskland i regi av forskningsprosjektet "Den protestantiske døden" ledet av Tarald Rasmussen. Formidlingsaktivitet utover undervisningsoppgaver ved seminaret: Redaktør for Nytt norsk kirkeblad inkludert flere mindre artikler samt prekenverksted for prestene i Nedre Romerike prosti i desember.

Marit Bunkholt har i 2010 knyttet mye av sitt faglige arbeid til arbeid med videreutdanning. Hun har samarbeidet med en gruppe prester i tjeneste og faglig sekretær Valborg Orset Stene om gjennomføring av videreutdanningskurs i sjelesorg: "Samtaler i kirken. Språk og relasjon" (20 stp). 18 prester deltok og 15 tok eksamen og bestod. Videre arbeidet hun som faglig ansvarlig med gjennomføring av kirkens arbeidsveileder-utdanning, i samarbeid med bl.a. Det teologiske fakultet og Fagråd for arbeidsveiledning i PF.

Geir Hellemo ferdigstilte manuset "Øyet som ser. Historiske perspektiv på kunst, estetikk og teologi" i 2010. Manuset er tildelt trykke støtte fra Norges Forskningsråd, og blir utgitt våren 2011 på Solum forlag. Under oppholdet i Istanbul som var finansiert av Forskningsrådet, arbeidet han med estetiske problemstillinger innenfor ottomansk kultur på 1500-tallet. Deler av dette siste bidraget vil bli presentert på sluttkonferansen for "Sanselighet og transcendens" som avholdes i mars 2011.

Halvard Johannessen ferdigstilte i 2010 to fagfelleverderte artikler om spiritualitet, hvor den ene ble publisert i Halvårsskrift for praksis teologi og den andre kommer våren 2011. Johannessen har også skrevet en fagfelleverdert artikkel om menighetsutvikling for Svenska Kyrkans forskningsenhet, og publiserte en artikkel om samme tematikk i Nytt norsk kirkeblad. Johannessen holdt foredrag om spiritualitet og sekularisering på en tverrfakultær fagdag om Taizé 17. september, og arrangerte fagdag om presterollen i forsvaret sammen med Marit Bunkholt. Avhandlingsarbeidet har i 2010 vært fokusert på analysen av materialet. På TFs PhD-program har Johannessen deltatt på framleggsseminar samt på vitenskapsteorisk kurs i april. Johannessen har utformet delemnet om spiritualitet innenfor det nye 4. semesteret sammen med stipendiat Jon Flæten ved TF.

Elisabeth Tveito Johnsen har skrevet tre vitenskapelige artikler i 2010. To av artiklene omhandler trosopplæring om påske, og den siste er en komparativ analyse av barneteologi i Norge og Tyskland skrevet i samarbeid med Friedrich Schweitzer fra universitet i Tübingen. Artiklene og tilhørende forskningsformidling til kirkelig ansatte er en del av PTS trosopplæringsprosjekt "Barnet som teolog II" som er delfinansiert av Kirkerådet. Johnsen deltok som assosiert medlem på The International Seminar on Religious Education and Values (ISREV) forskerkonferanse i Ottawa sommeren 2010, og på Norsk religionspedagogisk forskerforum (NoReFo) høsten 2010. Johnsen har vært med på å utarbeide et videreutdanningskurs med fokus på konfirmasjonsarbeid i

samarbeid med Presteforeningen. Denne kurset ble dessverre avlyst pga få deltagere. Johnsen hadde barselspermisjon fra mai 2009 til mars 2010.

Margunn Sandal har først og fremst konsentrert seg om doktorgradsarbeidet i 2010. Hun har dessuten vært sekretær for prosjektet "Sanselighet og transcendens". Sandal har publisert artikkelen "Eit sakralt preg. Kyrkjearkitekturen si rolle i den religiøse erfaringa", i Norsk teologisk tidsskrift 1/2010. Sammen med arkitekt Gro Lauvland har hun skrevet teksten "Grace Construction" til en utstillingskatalog i forbindelse med utstillingen "Bispelokket" i Tegnerforbundet. Hun har også vært medforfatter av og deltatt i arbeidet med TF sin jubileumsutstilling "Bildung und Moderne" som ble vist ved Humboldt-universitetet i Berlin fra 18. oktober til 4. november. Utstillingen skal vises i Oslo i 2011. Sandal har ellers bidratt med foredrag i ulike sammenhenger, blant annet på Nordisk Kirkeromskonferanse i Tromsø. Høsten 2010 hadde hun et tre ukers studieopphold ved Institut für Kirchenbau und kirchliche Kunst der Gegenwart ved Philipps Universität, Marburg.

Valborg Orset Stene deltok i forberedelsen og gjennomføringen av videreutdanningskurset "Samtaler i kirken". Hun har også skrevet en faglig artikkel og laget forberedende skisser til et større prosjekt.

Merete Thomassen. var faglig ansvarlig for første kursuke i 20-poengs-videreutdanningskurset "Sakramenter og språk" i oktober 2010. Kurset hadde 13 deltakere. Den vitenskapelige artikkelen "Constructions of Liturgies and Dichotomies" ble ferdigstilt til en artikkelsamling som skal publiseres i 2011 i forbindelse med et nordisk, luthersk nettverk med base i Uppsala. Thomassen leverte også en vitenskapelig artikkel til jubileumsskriftet for Ingrid Bjerkås-jubileet "Kvinnelige prester, kvinnelige gudsbilder og kampen mot vranglæren", som skal publiseres i 2011. Hun er medforfatter i Det norske samlagets læreverk i RLE, og publiserte tekster om liturgi, spiritualitet og språk i Nytt norsk kirkeblad.

Gunnfrid Ljones Øierud har brukt det meste av sin arbeidstid i 2010 på arbeid med doktoravhandlingen. I tillegg har hun skrevet en del av en bok i diskursanalyse (kommer på Høyskoleforlaget våren 2011) og skrevet lærebok i RLE for 4. trinn på Samlaget.

Samlet vurdering: Seminaret har de siste årene hatt en betydelig økning av engasjementet innen forskning. Det kan imidlertid ikke anses som ønskelig at så mange som fem av seminarets ansatte arbeider på egne doktorgradsarbeider. Situasjonen vil imidlertid endre seg radikalt i løpet av 2011 og 2012.

2.3. Kapasitet.

Mål: Kapasiteten skal utnyttes effektivt til god undervisning samtidig som det bevares tilstrekkelig rom for forsknings- og utviklingsarbeid.

Seminaret har også i 2010 anvendt arbeidstidsregnskap som verktøy for å ha oversikt over hvordan kapasiteten til de ansatte utnyttes og sørge for en rimelig jevn fordeling av arbeidsbyrdene mellom de ansatte. Særlig er det fokus på at høgskolelektorene som arbeider parallelt med doktorgradsavhandlinger skal kunne få nok sammenhengende tid til dette.

Rektor Geir Hellemo var frikjøpt av Sanselighetsprosjektet fra 1.2. til 15.9. for å avslutte sine bidrag innenfor prosjektets rammer.

Marit Bunkholt fungerte som rektor i perioden Geir Hellemo var frikjøpt.

Sivert Angel begynte som førsteamanuensis med spesielt ansvar for homiletikkundervisningen fra 1.1.2010.

Merete Thomassen har i 2010 vært ansatt i full stilling med faglig ansvar for liturgikk. I tillegg har hun ansvar for oppfølgingsarbeid overfor profesjonsstudenter og noen eksterne rekrutteringsoppgaver.

Elisabeth Tveito Johnsen lønnes også i 2010 fra PTS for arbeid på religionspedagogikkfeltet. Dette er mulig fordi seminaret tar inn midler i forbindelse med eksterne prosjekter. Det er et mål for seminaret å sørge for langsiktig finansiering av denne stillingen. Johnsen hadde barselspermisjon til og med februar, og sykemelding flere måneder våren 2010.

Halvard Johannessen var tilbake i ordinær undervisning etter forskningssemester høsten 2009.

Stipendiat Gunnfrid Ljones Øierud videreførte i 2010 sitt arbeid med doktoravhandlingen.

Margunn Sandal var også i 2010 NFR-finansiert stipendiat innenfor prosjektet ”Sanselighet og transcendens”. Sandal var i 2010 sekretær for prosjektet.

Valborg Orset Stene har i 2010 arbeidet som prosjektansatt innenfor sjelesorgfeltet. Stene ble kjøp fri i 50 % stilling i vårsemesteret og 25 % i høstsemesteret. Våren 2010 underviste Stene i sjelesorg på integrert praktikum.

Henrik Ødegaard er ansatt i 20 % stilling som ansvarlig for messesang/praktisk liturgikk. Hilde Guttormsen har 10 % stilling som stemmepedagog/logoped.

Samlet vurdering: Seminaret er godt fornøyd med at alle fagområder er dekket med egne stillinger, og at alle stillinger er besatt. Kapasiteten ved seminaret utnyttes godt, og arbeidstidsregnskapene fungerer i det alt vesentlige etter hensikten.

3. SEMINARETS PRAKTISK-TEOLOGISKE UTDANNING OG FAGLIGE VIRKSOMHET

3.1. Utdanningstilbud, studenttilgang og gjennomstrømning

Utdanningstilbud

Mål: Seminaret skal tilby avsluttende og integrert praktikum i vårsemesteret og avsluttende praktikum i høstsemesteret 2010. Fra og med høsten 2010 skal seminaret bidra inn i det nye profesjonsstudiet i teologi.

Et nytt studieopplegg for profesjonsstudiet ble iverksatt høsten 2010. Arbeidet med emneutforming o.l. foregikk våren 2010. Mange av de ansatte ved PTS, med Marit Bunkholt som hovedansvarlig, deltok i arbeidet. PTS vil bidra særlig i 4. og 9. semester. Menighetspraksis plasseres i 4. og institusjonspraksis i 9. semester. I forbindelse med revisjonen må også PTS' eksamensreglement gjennomgås og fornyes. Dette trenger godkjenning fra Departementet.

Bacheloremner gjennomført i 2010:

TEOL2001 Ritualer og sakramenter

Kristen gudstjenestefeiring er rituell praksis, med dåp og nattverd som to vesentlige handlinger. Emnet søker å kaste lys over disse handlingene og deres historie ut fra teologiske, ritualteoretiske og feministiske perspektiver. 6 studenter fullførte eksamen i emnet våren 2010.

Emner på mastegradsnivå:

TEOL4501 Integrert praktikum

Integrert praktikum gir grunnleggende innføring i de tradisjonelle praktisk-teologiske disiplinene. I løpet av semesteret gjennomføres praksisperioder i menighet og på institusjon. Veiledet praksis i menighet, som i omfang tilsvarer fire studieuker, er langsgående gjennom semesteret og knyttes opp mot undervisningen ved seminaret. I tillegg kommer praksis ved institusjon på fire uker. Integrert praktikum gjennomføres for de fleste av studentene parallelt med fakultetets NT-undervisning. Våren 2010 deltok 11 studenter i undervisningen på integrert praktikum. I tillegg gjennomførte tre studenter i løpet av høsten ulike former for tilpassede undervisningsopplegg som forutsetning for opptak på avsluttende semester.

TEOL4020 Avsluttende praktikum

Avsluttende praktikum omfatter alle de praktisk-teologiske fagemnene. Enheten inneholder normalt en ekskursjon, og har en 5 ukers praksisperiode. Praksisperioden, som inngår i opplegget for ”Veien til prestetjeneste”, er en betalt, selvstendig, veiledet vikartjeneste. Undervisningen er delvis gruppebasert, og praksiserfaringer benyttes i stor grad som utgangspunkt for den faglige refleksjon. Arbeidsformene er differensierte, og stiller store krav til aktiv medvirkning fra studentenes side. Ferdigheter i samarbeid og kommunikasjon tillegges vekt.

Våren 2010 gikk ekskursjonen til Rotterdam. Høsten 2010 ble det arrangert ekskursjon til Island.

Studentene våren 2010 gjennomførte praksis i Borg (5), Tunsberg, Agder og Telemark, Sør-Hålogaland og Nidaros. En student som skulle hatt praksis i Oslo, trakk seg i det praksisen startet opp. En dansk kandidat gjennomførte tilpasningsprøver, med veiledning i Nidaros. Høsten 2010 hadde studentene stiftspraksis i Hamar, Sør-Hålogaland, Stavanger og Tunsberg.

Til sammen fullførte 12 studenter avsluttende semester i 2010, fordelt med 8 i vårsemesteret og 4 i høstsemesteret. I tillegg ble en dansk kandidat uteksaminert.

Samlet vurdering: Seminaret er tilfreds med de justeringer av studieopplegget som er knyttet til studiereformen. Sentrale utfordringer som har vært knyttet til integrertsemesteret, så som to praksisperioder innenfor samme semester, finner bedre løsninger i det nye opplegget. Integreringstiltak med TF er tidkrevende, med har stort potensial for å bedre studiekvaliteten innenfor profesjonsstudiet som helhet.

Studenttilgang

Mål: Seminaret ønsker å ha en større studentgruppe ved seminaret enn måltallet for de siste ti årene.

	2007		2008		2009		2010	
	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	menn	menn	kvinner
Høst - Avsluttende	3	1	0	5	1	2	3	1
Vår - Avsluttende	5	3	4	3	3	3	5 (6)	3
Vår – Integrert	5	4	5	6	5	6	4	7
Høst – Integrert (tilpasset)					1	2	1	
TOTALT	13	8	9	9	10	13	13 (14)	11
		21		23		26		24 (25)

Samlet vurdering: Studenttilgangen må samlet sett vurderes som relativt tilfredsstillende i 2010. Studentgruppen på avsluttende semester var imidlertid klart mindre enn ønskelig i høstsemesteret. Seminarets samarbeid med programleder for profesjonsstudiet gir umiddelbare trivselsgevinster og vil forhåpentligvis bidra til økt rekruttering på sikt.

Gjennomstrømning

Mål: Målet for seminaret er at alle studenter som er egnet for prestatjeneste, gjennomfører studiet.

Seminaret har gjennom en årrekke arbeidet med å tydeliggjøre kompetansekrav som er adekvate for utførelsen av god prestatjeneste. I 2010 har problematikken knyttet til prøving av kompetansekravene stått i fokus på en ganske annen måte enn i tidligere semestre. I vårsemesteret ble en student veiledet bort fra studiet like etter oppstart på stiftspraksis. Avgjørelsen ble klaget inn for Styret, som behandlet den på sitt møte 29. november. En student fikk ikke mappa si godkjent. I forbindelse med opptak til vårsemesteret 2011 ble det med flere søkere ført samtaler som førte til at studentene ikke ble tatt opp på emnene de hadde søkt på. En arbeider fortløpende med å finne bedre rutiner for å håndtere de utfordringer som knyttes til prøving av kompetansekravene.

I undervisningssammenheng trer de faglige utfordringene hos studenter som ikke har teologisk grunnutdanning, stadig mer markant fram. Seminaret har en klar oppfatning av at disse studentene ikke får et tilfredsstillende tilbud gjennom seminarets ordinære virksomhet. Derfor utvikles jevnlig ulike former for tilpassede undervisningsopplegg for disse studentene. Etter seminarets mening bør det arbeides med helhetsskirkelige løsninger på slike utfordringer.

Samlet vurdering: Seminaret vil arbeide videre med sine rutiner knyttet til evaluering innenfor de ulike kompetansefeltene for å operasjonalisere avgjørelser på en for alle parter mer tilfredsstillende måte.

3.2. Etter og videreutdanning

Mål: Seminaret vil i 2010 delta i gjennomføringen av tre videreutdanningskurs.

Sakramenter og språk

Kurset fokuserer på spørsmål omkring sakramenter og språk i tilknytning til gudstjenestereformen i Den norske kirke. Det går over to semestre og gir 20 studiepoeng. Første kursuke på Granavolden i oktober 2010 hadde 13 deltakere. Kurset fullføres våren 2011. Merete Thomassen er kursansvarlig i samarbeid med Kari Veiteberg fra Liturgisk senter og Siv Limstrand fra Fagråd for liturgikk i Presteforeningen. Geir Hellemo deltar i noen grad i

tilrettelegging og gjennomføring.

Samtaler i kirken

Dette kurset i sjelesorg gir 20 studiepoeng. Samlinger ble holdt i april og oktober 2010 på Granavolden gjestgiveri. Marit Bunkholt har vært kursansvarlig i samarbeid med Valborg Orset Stene, som har arbeidet i en 25 % deltidsstilling ved PTS fra høsten 2009 og ut 2010. 16 deltakere fullførte kurset i 2010. En deltaker vil fullføre tidlig i 2011.

Arbeidsveilederutdanning

Marit Bunkholt er faglig ansvarlig for arbeidsveilederutdanningen som startet høsten 2009 og går over tre år. Kurset administreres av Det teologiske fakultet. Utdanningen har i 2010 hatt 23 deltakere. Fullført utdanning vil gi 60 studiepoeng hvorav ca. 20 er gjennomført i 2010.

”Prest og teologi i praksis”

Kurset er obligatorisk i mastergraden i praktisk teologi. I 2010 deltok Halvard Johannessen som medplanlegger for kurset som starter våren 2011 og som MF skal ha administrativt hovedansvar for.

Samlet vurdering: Seminarets aktivitet innenfor videreutdanning oppfattes som tilfredsstillende. Det er ikke rom for ekspansjon på området.

3.3. Praksis

Mål: Alle studenter på integrert praktikum skal gjennomføre menighetspraksis og institusjonspraksis. Alle studenter på avsluttende praktikum skal gjennomføre stiftspraksis i løpet av studiet.

Praksisperiodene inngår som viktige innslag i så vel integrert som avsluttende semester. Alle studentene som har avlagt eksamener ved institusjonene har også gjennomført praksisperiodene. Samarbeidet med bispedømmekontorene om stiftspraksis har vært tilfredsstillende i 2010.

3.4. Tverrfaglig samarbeid/profesjonssamarbeid

Tverrfaglig samarbeid

Mål: Seminaret skal samarbeide med relevante kirkelige utdanningsinstitusjoner der det er tjenlig.

Seminarets tverrfaglige aktivitet er særlig knyttet til videreutdanningsvirksomheten. Seminaret har deltatt i Kompetanserådets arbeid og i VTP-samarbeidet. Seminaret samarbeider med de andre lærestedene gjennom Fagråd for praktisk teologi. Fagrådet hadde todagers møte i mai 2010. Det faglige fokuset var vurdering av egnethet.

Arbeidsveilederutdanningen er tverrfaglig på deltakernivå.

3.5. Diverse annet arbeid

Nytt norsk kirkeblad

Mål: Seminaret skal utgi 8 nummer av Nytt norsk kirkeblad med god kvalitet på innholdet. Abonnementstallet skal opprettholdes.

Det er utgitt 8 nummer av Nytt norsk kirkeblad i 2010. Inntektene til bladet har vært ca 4 % høyere enn i 2009 pga økte annonseinntekter. Abonnenttallet har holdt seg stabilt. Sivert Angel er redaktør og ansvarlig for det homiletiske arbeidet. Caroline Hauglid Formo overtok som redaksjonssekretær etter Anne Kathrine Westbye tidlig i 2010. Redaksjonen består for øvrig av frivillige, ulønnede medarbeidere.

I 2010 har NNK tatt to grep for å involvere større deler av leserkretsen og skape større engasjement. Flere skribenter fra andre deler av landet enn østlandsområdet er blitt rekruttert, dels som bidragsytere i magasindelen og gudstjenesteforberedelsesdelen, dels i en fast spalte. Hovedsatsningen har imidlertid vært å vie debatter og meningsforskjeller større oppmerksomhet. Siste del av bladet består nå av debattsider som har ført til at bladet har vokst i omfang.

Norway House

Mål: Seminaret skal utføre sekretariatsfunksjonen for bruk av Norway House på en tilfredsstillende måte og arbeide for at huset blir godt utnyttet.

Seminaret har sekretariatsfunksjonen for bruk av Norway House i Minnesota, hvor det disponeres 3 rom i et hus på Luther Seminary. Arbeidet med Norway House rapporteres til Kompetanserådet i februar hvert år.

Bruk i 2010: Av de 52 ukene i 2010 har det vært beboere på Norway House i 42 uker (42 uker i 2009). I uke 1-9 og 33, brukte ingen huset. I perioden fra 3. mars til 17. august og fra 24. august og ut året ble huset bruk hele tida. Av den totale kapasiteten ved Norway House (3 rom x 52 uker = 156) har 46,79 % vært utnyttet (73 uker). Utnyttelsen i 2009 var 47,43 % (74 uker); 2008 37,25 % (55 uker); 2007 30,4 % (47,5 uker), i 2006 41 % (64 uker) og i 2005 28,5 % (ca 44,5 uker).

Norway House har hatt 13 besøkende i 2010 (sju menn, to kvinner og fire barn). I 2009 var det 29, i 2008 28, i 2007 26 og i 2006 og 2005 var det 14 gjester i huset.

4. ANNET

4.1. Miljøarbeid

Mål: Seminaret skal legge til rette for et miljøvennlig forbruksmønster.

Styrepapirer sendes ut elektronisk. PTS fokuserer på å redusere flyreising og papirforbruk (ved bruk av dobbeltsidig utskrift og e-postkorrespondanse). Papir resirkuleres.

4.2. Likestilling

Mål: Seminaret skal holde fokus på likestilling både mht driften og i undervisningsvirksomheten.

Likestilling er et sentralt anliggende i seminarets undervisning. Seminaret tilstreber lik kjønnsfordeling i stillinger ved seminaret. Tabellen under viser at kvinner for tiden er klart overrepresentert i seminarets stab som helhet. I de faste fagstillingene er imidlertid menn overrepresentert. Ved representasjon i styrer og råd tilstrebes kjønnsmessig balanse. Seminaret er også opptatt av å sørge for at det er balanse i forholdet mellom kvinner og menn på ulike arrangementer som seminarer og kurs.

Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn forklares først og fremst ved at rektorstillingen ved PTS besettes av en mann med professorkompetanse og at administrasjon og stipendiater er kvinner.

Oversikten over ansatte ved seminaret (PTS og KUN) mht kjønn ser ut som følger (time- og hjelpelærere er ikke tatt med):

	Totalt 2010		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
PTS – tilsatte ved seminaret (årsverk)	6,45	3,20	1	1	5,45	2,20
KUN	2,95	2,00	0	1	2,95	1
TOTAL	9,4	5,2	1	2	8,4	3,2
Kjønnsfordeling i %	64,38	35,62	33,33	66,67	72,41	27,59
Gj.snitts årslønn, full stilling (i 1000 kr)	438	500	456	586	436	457

4.3. Etiske retningslinjer

Mål: Seminaret skal drive sin virksomhet etisk forsvarlig.

Seminaret er kjent med "Etiske retningslinjer for statstjenesten" og følger disse. Vi formidler også kunnskap om disse videre til seminarets studenter.

4.4. Integrering/inkludering av personer med innvandrerbakgrunn

PTS har ingen ansatte med innvandrerbakgrunn, og har i 2010 ikke hatt stillinger ulyst.

4.5. Sykefravær - IA-avtale

Mål: PTS skal inngå IA-avtale.

PTS inngikk IA-avtale med NAV Oslo i 2010. I arbeidet ifht sykefravær fokuseres det på nærvær og trivsel i arbeidsmiljøet. En ansatt var mye syk i vårsemesteret. Seminaret holdt jevnlig kontakt med den sykemeldte.

4.6. Anskaffelser

PTS kjenner til anskaffelsesregelverket og søker å følge det. Det er ikke gjort større anskaffelser i 2010. UiOs leverandører brukes ofte. Stoler ble imidlertid handlet inn utenom UiOs avtaler høsten 2011.

5. ØKONOMI 2010

Mål: Seminaret skal sørge for en god og velordnet økonomiforvaltning og sette opp budsjett som gjør at seminaret kan utføre sine oppgaver innenfor de tildelingsrammer som er gitt.

Regnskapet for Kap 1591 og Kap 4591 post 01 viser:

	TOTAL	PTS	KUN
Tildelt bevilgning 2010 (opprinnelig)	10.950.000	6.920.000	4.030.000
+ overført fra i 2009 (28.4.2010)	411.000	319.500	91.500
+ lønnskorrigering (korrigert tildeling datert 3.11.10)	184.000	122.500	62.500
Totalt tildelt 2010 under Kap 1591 post 01	11.545.000	7.362.000	4.183.000
Inntektskrav 2010 under Kap 4591 post 01	- 1.631.000	- 1.328.000	- 303.000
Regnskap 2010 under Kap 1591 post 01	12.135.360	7.870.242	4.265.118
Inntekter under Kap 4591 post 01	- 2.441.340	- 2.105.730	- 335.610
Underforbruk/overforbruk	<u>219.980</u>	<u>269.488</u>	<u>- 49.508</u>

6. STILLINGER

Mål: Seminaret skal ha en tjenlig stillingssammensetning slik at undervisningsbehov blir dekket på en tilfredsstillende måte.

Det ble i 2010 utført 14,6 årsverk ved Det praktisk-teologiske seminar og Kirkelig utdanningscenter i nord. 3 av disse årsverkene er administrative. 4,95 årsverk er knyttet til KUN og 9,65 til PTS. I tillegg til dette kommer også timelærere, praksisveiledere, og diverse ekstrahjelp.

Det vært benyttet følgende til avlønning (felles for Det praktisk-teologiske seminar og Kirkelig utdanningscenter i nord) (tall for 2009 og 2008 i parentes):

Konto	Type stilling	2010	(2009	2008)
15910111	Faste stillinger + vikarer	6.817.903,60	(6.072.996,38	5.563.579,63)
15910112	Ekstrahjelp*	623.966,63	(735.934,12	704.788,81)
15910118	Arbeidsgiveravgift	872.616,08	(765.618,07	744.669,21)

* Inkluderer timelærere/forelesninger, eksamen/sensur, praksisveiledning og ekstrahjelp.

I tillegg til dette betales enkelte timelærere og praksisveiledere under kjøp av tjenester.

Beregning av antall årsverk	2010		
	Total	Kvinner	Menn
PTS			
Marit Bunkholt	1,00	1,00	
Hilde Kulseth Guttormsen (10 %)	0,10	0,10	
Geir Hellemo	1,00		1,00
Sivert Angel	1,00		1,00
Halvard Johannessen	1,00		1,00
Elisabeth T. Johnsen (barselspermisjon tom 28.2.)	1,00	1,00	
Björg Michaelsen, ADM.	1,00	1,00	
Margunn Sandal (NFR-finansiert) 85 % tom 31.10., så 70 %	0,75	0,75	
Rigmor Smith-Gahrson ADM	1,00	1,00	
Merete Thomassen	1,00	1,00	

Henrik Ødegaard (20 %)	0,20		0,20
Gunnfrid L. Øierud (80 %, 2 mnd permisjon uten lønn)	0,60	0,60	
SUM PTS	9,65	6,45	3,20

KUN	Total	Kvinner	Menn
Björg Abrahamsen ADM	1,00	1,00	
Jorunn Jernsletten	0,58	0,58	
Bernd Krupka	1,00		1,00
Stig Lægdene	1,00		1,00
Line Skum	0,37	0,37	
Ragnhild Strauman	1,00	1,00	
SUM KUN	4,95	2,95	2,00

Det praktisk teologiske seminar i Oslo har hatt følgende personale i 2010:

Hele stillinger:

- Marit Bunkholt, høgskolelektor, faglig ansvarlig for sjelesorgsundervisning, fungerende rektor tom 15.9.
- Rigmor Smith-Gahrsen, kontorsjef (praksisansvarlig avsluttende)
- Geir Hellemo, professor og rektor (forskningssemester tom 15.9.)
- Halvard Johannessen, høgskolelektor, faglig ansvarlig for pastorallære, praksisleder
- Sivert Angel, førsteamanuensis, faglig ansvar for homiletikk
- Björg Michaelsen, førstekonsulent
- Gunnfrid Ljones Øierud, PTS-stipendiat med kommunikasjonsteoretisk analyse av gudstjenester som sitt hovedfelt i avhandlingsarbeidet.
- Elisabeth Johnsen, høgskolelektor, faglig ansvarlig for religionspedagogikk
- Merete Thomassen, prosjektstilling liturgikk og samarbeid med TF om profesjonsutdanningen/rekruttering

Deltidsstillinger:

- Hilde Guttormsen, logoped og lærer i stemmebruk, 10 % stilling
- Organist Henrik Ødegaard, lærer i praktisk liturgikk, 20 % stilling

Timelærere:

- Organist Kåre Nordstoga, timelærer i praktisk liturgikk
- Avdelingsleder Thom Magne Rafoss, timelærer i kirkerett
- Valborg Orset Stene, prosjektmedarbeider sjelesorg(kurs) (25 % gjennom hele året) og timelærer i sjelesorg (25 % i vårsemesteret)

Eksternt finansiert (uten stabsforpliktelser):

- Margunn Sandal, stipendiat med finansiering fra Forskningsrådet knyttet til prosjektet *Sanselighet og transcendens*, 85 % stilling tom 31.10., 70 % stilling fom 1.11.

Seminaret har dessuten en fast gruppe prester som i nært samarbeid med praksisleder står for veiledertjenesten i menighet og institusjon. Alle timelærere og veiledere lønnes etter tariff som benyttes ved Universitetet i Oslo eller i Presteforeningen for tilsvarende virksomhet.

Følgende personer har vært tilsatt ved **Kirkelig utdanningscenter i nord** i 2010

- Björg Abrahamsen, førstekonsulent – administrativ stilling
- Jorunn Jernsletten, førstelektor, faglig ansvar for studieretning diakon tom 1.8.
- Bernd Krupka, førsteamanuensis, faglig ansvar for studieretning kateket
- Stig Lægdene, rektor
- Line Merete A. Skum, universitetslektor, faglig ansvar for studieretning diakon fom 13.8.
- Ragnhild Strauman, høgskolelektor, faglig ansvarlig for studieretning kirkemusikk

7. RISIKO

Seminaret hadde i årsplanen lagt inn risikovurderinger. 2010 har vært et godt år hvor ingen av risikoscenarioene har blitt virkelighet.